

MURASZOMBAT ÉS VIDÉKE

A „Vendvidéki Magyar Közművelődési Egyesület” hivatalos közlönye.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egyes évre 6 kor., fél évre 3 kor., egyes szám 20 fillér.
Előfizetési pénzek és reklámajánlatok
BALKÁNYI ERNŐ könyvnyomdájába küldendők.

Felolvasó szerkesztő: Dr. CZIFRAK JÁNOS.

Kiadó:

A Vendvidéki Magyar Közművelődési Egyesület.
MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Kéziratok, levelek s egyéb szerkesztésig közlemények
lap szerkesztésébe küldendők.
Hirdetési díj: 2 hasábos petítor egyszeri hirdetésnél 20
fillér, többszöri hirdetésnél soronként 12 fillér.
Nyilvánt. petit sora 50 fill.

Előfizetési felhívás.

Október hó 1-ével új előfizetést nyitunk lapunkra.

Az az őszinte és becsületes törekvés, mellyel lapunkban a magyarság és a járás érdekeit szolgálni kívánjuk, bátorítanak fel bennünket arra, hogy lapunk támogatását a hazafias közönség szíves figyelmébe ajánljuk.

A muraszombati járás elég népes arra, hogy egy lapot fenntartani tudjon. Olyan lapot, amely első sorban a magyarság szent ügyét szolgálja ez exponált helyen, másodszorban a közérdek zászlovívőjévé szegődött.

Hogy a „Muraszombat és Vidéke” létjogosultsággal bír, ezt bizonyítja maga az a tény, hogy a legnehezebb viszonyok között is, mert azon nagy érdekek istipolására, mely az egyesület célját képezi, első rangú segítséget talál lapunkban.

A Vendvidéki magyar közművelődési egyesület nagy anyagi áldozat árán tudta és tudja a lapot fenntartani, de fenntartotta még a legnehezebb viszonyok között is, mert azon nagy érdekek istipolására, mely az egyesület célját képezi, első rangú segítséget talál lapunkban.

De természetesen az egyesület maga e nagy feladatra nem képes. Szükség van még a járás közönségének támogatására is. Ezt a támogatást úgy az egyesület, mint lapunk az előfizetésben kéri.

Szerénytelenség nélkül mondhatjuk, hogy lapunk szerkesztése a hírlapirodalom színvonalán áll s midőn járásunk intelligens közönségét a lap pártolására kérjük, nagy

áldozatot nem követelünk, mert lapunk rászolgál a támogatásra és igyeckszik adni is valamit olvasóinak.

A legutóbbi idők történetében nem volt közérdekű esemény, mely lapunk hasábjain ne tárgyaltott volna s olvasóink vehették észre, hogy mindig csak az őnzellen tiszta közérdek vezetett bennünket. Igyekeztünk élnék és változtatni hirrovatot adni, szép-irodalmi dolgozataink pedig bárhol is megállják helyüket. Függetlenül, pártoktól és klikkektől menten, tavol minden átkos politikától írjuk lapunkat és kívánunk a közhangulat szócsovéi lenni.

Ebben a munkánkban ismételve kérjük hazafias közönségünk támogatását annál is inkább, mert hisz lapunk előfizetési árat oly csekély összegben — évi 6 korona — állapítottuk meg, hogy ezen áldozatot mindenki megterhelhetés nélkül meghozhatja.

Lapunk előfizetési ára:

Egy évre 6 korona.

Fél évre 3 " "

Községi biráknak

egész évre 4 " "

Egyes szám ára 20 fillér.

Előfizetési pénzek és reklámajánlatok Balkányi Ernő könyvnyomdájába Muraszombat küldendők.

Hazafias tisztelettel

a „Muraszombat és Vidéke”
kiadóhivatala.

Maiz munkunkkal a címszalagon tisztelettel jelezük az előfizetés idejének lejártát, kérjük a hátralékos összegnek szíves beküldését.

TÁRCA.

Megsegít az Isten!

Elbeszélés

Ira: TÖRÖK ERNŐ.

I.

A fő és nagyobb városok bűnrövidjéjének érdekes esettel gazdagodott a múlt század vége felé.

A város fölírta a város hírad. Hidvegi Oszkár gazdag magánút meggyilkolva találtak belősen, meg is rabolták, s a gyilkost egy szép özevgy személyében elfogták.

Kávéháznál a kávéháza, utcazáró utcára adtak tovább a rémes eszt hírelt.

Esti 7 óra volt: a gázlámpák a hűvös özi szellőben meglehetősen pislogtak; az égre kelt a csillagtábor, járó-kelő alig mutatkozott a hosszú Napsugár-utcában.

— Segítsd! Gyilkos! — hallatszott hirtelen egy ház előtt.

— Megölték az én jó áldott uramat, a derék Hidvegi urat — sikoltá egy elősebb nő, a meggyilkoltak gazdasszonya.

A nagy zajra tödült elő a nép minden oldalról s legelőli valósággal rohant egy mély gýszba ödözött fiatal özevgy, Boronkay Emília. Hidvegi Oszkár távol rokona.

— Bocssásanak előre engem, hisz rokonom a szerezés-elelen, meg ma délután voltam nála! — esongott a fiatal özevgy.

De az ott tennet rendőrség nem bocsátott be senkit az orvoson és hivatalos személyeken kívül, a ki a hullát megvizsgálván megállapította, hogy Hidvegi erőszakos halállal halt ki, nyakán a főiter van teljesen elvágva, orrán és a nyakszirtén is mély vágás mutatkozik, a gyilkos eszköz minden esetre borotva lehetett; a halál körülbelül 2 óra előtt következett be.

Boronkay Emília hiába kert, könyörgött, nem láthatta a boldogultat, sem a feldúlt szobát, tehát fájó szívvel, könnyezve sétált haza; lepihont, de az álom kerülte a szeméit.

Epedve várta az ébredő hajnalt, hogy valamit megtudhasson a szerencsétlen rokonáról.

A rendőrség megtartotta a szomorú helysini szemlést s rövidesen kihallgatta a gazdasszonyt.

Vallomása az volt, hogy a házban ma délutáni 3 óra tájban ő Boronkay Emiliát látta Hidvegi urnál, a ki ez többször meglátogatott, mert rokona vala az elhalt. Ö maga huzartól bevásárlásokra és látogatásokra elutazott; arról, hogy mennyi ideig voltak együtt Hidvegi ur és az özevgy, tudomása nincs.

Mikor ő, a gazdasszony hazaérkezett, a szobában sötét és csendes volt minden; a mint a gyertyát bevitte, elszonyodva és éremlive látta az iszonyatos vértócsában Hidvegi urat, kinek iroasztala, szekrénye tarva-nyitva s össze-vissza szórva voltak, levelek s más iratok heverték szanaszét.

Kihallgatta a házban lakó öreg kertészembert is a csendőrség, a ki azt vallá, hogy ő ma délu-

Motoros vasuti közlekedés.

Mentül jobban közeleg az a boldog pillanat, hogy Muraszombatnak vasutja lesz, annal inkább válik aktuálisra az a kérdés, hogy miként lehetne a közlekedést gyorsabbá tenni. Lapunk egyik előző számában szóvá tettük ez ügyet s rámutattunk arra, hogy egyedül és kizárólag csak a motoros közlekedéssel tudjuk utunkat meg rövidíteni.

Czikkünk élénk visszhangra talált, de a visszhangon kívül semmi egyéb nem történt. Pedig az idő oly rövid, egy-kettőre itt lesz a december s mi fogunk szépen 4 és fél órát döcögni Muraszombattól Körmenig és vissza. Legfőbb ideje, hogy a cselekvés terére lépünk, mert ha egyszer az üzemkezelő államvasut rendszeresíti a gőzmozdonyu közlekedést, már sokkal nehezebb lesz a dolgot változtatni. Már rég elvártuk volna intéző körainktől, hogy tesznek valamit s a nagyközönség is várakozással néz elébe a magzalomnak, mely oly nehezen indul meg.

Pedig most kínálkozik kiváló alkalom. Vasvármegye törvényhatósága a vármegyei utadólap deficiitjének megszüntetése és bérhazanak átvétele tárgyában a közel jövőben küldöttséget menezet a magas kormányhoz, amelyet Bezerédy főispán fog vezetni. Ebben a küldöttségben részt vesznek a megyebeli összes országgyűlési képviselők s a törvényhatósági bizottság számos tagja is felkeretelt a csatlakozásra és a közgyűlés azt is kimondta, hogy amennyiben a megválasztottakon kívül más is akar a küldöttséghez csatlakozni, szívesen látatik.

tán két ízben látta a házban Boronkay Emiliát, előbb 3 utóbb 5 óra tájban.

Erre már nagyot kért a rendőrség; ime mily pompás fogás ez? ki hitte volna. Rögön megették a jelentést a bűntelő törvényszéknel, rövidesen megérkezett a vizsgálóbíró és az ügyész.

Hivatalos teendőiket végezve, bezárták s lepecsételték mindent, a halottat a boncoló intézetbe vitték, a rendőrség gyanuja most már teljesen alaposnak tűnven föl, a letartóztatási parancs kiadása azonnal megtörtént... Boronkay Emiliát meg az éj sötétjében vitték a börtönbe.

II.

A vizsgálóbíró végtelenül érdeklődött a rejtelmes ügy iránt.

Kutatott, vizsgálódott minden irányban; felkereste a gyanu minden lehető fonalat. Nem volt nyugta; éji órákban is eltöprendekett a fölött; lehet-e gyilkos ez az anyagszálló fiatal özevgy?

De az ördögnek sokféle utai vannak, hát ki tudhatja? hogyan és miért? Beszélnek, mesélnek, világ szokása szerint nagybanak, hamisítanak. Ki lehet hát a gyilkos? ha nem ő?

A vizsgálóbíró — mondjuk őt Fekete Eleknek — átszenvedett sok éjet almatlanul.

Megjelent képeletében a börtönbe zárt, halavány arcú fiatal özevgy.

Kihallgatásakor mintegy varázsszerű fenség tűndöklött egész lenyén.

(Folyt. köv.)

Tiszteletteljes nézetünk szerint ehhez a küldetéséhez a muraszombatiaknak feltétlenül csatlakozni kell, mert ez lesz a legvalószínűbb alkalom arra, hogy a motoros közlekedést az illetékes tényezőktől kérjük.

Iltékes helyen már tudnak a mi készülő mozgalmunkról s járásunk közönségének megnyugtatóra jelenthetjük ki, hogy a vármegye vezetői körei élénk rokonszenvvel kísérik ügyünket. Maga a főispán, *Bezerédy István*, aki nagyon érdeklődött a dolog iránt, oda nyilatkozott, hogy legcélszerűbb volna, ha a járás közönsége csatlakozna a vármegye küldetéséhez, a kereskedelmi miniszter elé járulna s előtte, a legmagasabb fórum előtt terjesztené elő kérelmét.

Mert korántsem higgyük, hogy a kérdés oly egyszerű és megvalósítása semmi nehézségbe nem ütközik. Nagyon is sokat kell tennünk, hogy megkaphassuk. Pályánk — mint az ismeretes — valóságos hegyi pálya, melyen nagy emelkedések és nagy csúcsok vannak majd annak egész vonalán. A motoros gépek pedig hegyet mászni még nem igen tudnak. Nekünk tehát igen szépen kell kérnünk, hogy ohajtsunk teljesedésbe menjen.

Első sorban a vasuti és hajózási felügyelőséget kell megnyerni sürögösen javunkra. Ez az a hatóság, amely megállapítja, hogy egyáltalán lehetséges-e pályánkon a motoros közlekedés. Csak a vasuti és a hajózási főfelügyelőség kedvező véleményével mehetünk azután a kereskedelmi kormány és az államvasutak elnök-igazgatója elé. Mindezen hatóságok együttes jó akaratára van szükségünk, ha czélt érni akarunk.

Ezt a jóakaratot pedig hatékonyan csak úgy tudjuk megszerezni, ha minél előbb tömörülve, együttesen és kitartó munkával kezdünk a dologhoz, szóval ha megmozdulunk és teszünk valamit s nem várjuk ölbe tett kezekkel, amíg bennünket motoros kocsikkal megajándékoznak.

Az ötödik tanerő és a tanfelügyelő. Lapunk e hó 16-án megjelent számában azt írta a muraszombati ötödik tanerő rendszeresítésének ügyében, hogy a szombathelyi tanfelügyelőség a hozzá július elején beérkezett kérvényt csak aug. 15-én terjesztette fel a miniszteriumba, aminek az lett a következménye, hogy a tanfeljesztés iránti kérelmünk már nem volt elintézhető, mivel az ily irányú előterjesztések július 31-ig teendők meg. Mi nem vádoltuk és nem támadtuk a tanfelügyelőséget, csak konstatáltuk, hogy a kérvény elkésve ment fel. A legilletékesebb helyről most arról értesítenek bennünket, hogy a kérvény késedelmes felterjesztése nem a tanfelügyelősen mulott. Nevezetesen a vonatkozó kérvény július 2-án érkezett Szombathelyre, de mivel hiányosan volt felszerelve, a tanfelügyelőség a hiányok pótlása végett azt visszaküldte Muraszombatra, a honnét csak július 23-án érkezett vissza a tanfelügyelőséghez. A beérkezés után nyomban a tanfelügyelőség áttette a kérvényt az államépítészeti hivatalhoz, az építési terv és költségvetés átvizsgálása végett, honnét csak augusztus 11-én jött az vissza a tanfelügyelőséghez, mely 13-án felterjesztetvén, csak augusztus 15-én volt igaztható be a miniszteriumban.

Készségesen konstatáljuk emelgögy, hogy kérvényünk nem hevert másfél hónapig a tanfelügyelőség irattárában. De az immár kétségtelenül hiteles adatok birtokában nem mulaszthatunk el egy némi megjegyzést.

A fentebb előadott adatok szerint július 2-án a kérvény fenn volt és visszaküldött hiánypótlás végett és csak 23-án érkezett vissza. Itt három hét idő van. Nem tudjuk már most, hol a késedelem. Vajjon a tanfelügyelőség küldte-e le későn, avagy Muraszombatan tartott sokáig a hiánypótlás? Mindenesetre itt a hiba. Szerintünk már hiba volt az is, hogy a kérvény hiánypótlására szorult s csak az a kérdés, hogy az ügy rendkívül sürög és fontos voltánál fogva szorult-e tenyleg s ha már szorult, miért tartott olyan sokáig? Ez a három hét a késedelem, és pedig feltétlenül megelfáforthatatlan késedelem akár a tanfelügyelőseg, akár a muraszombatiak részéről történt is.

Ezután következtek a mérnökök, akik valószínűleg már 24-én megkapták a kérvényt. Logikáiban hiszszük, hogy megkapták, mert hisz akkor már csak 7 nap volt július 31-ig, mint amely időpontig a tanfeljesztés egyáltalán előterjeszhető. Szerintünk ekkor a tanfelügyelősegnek a kérvény áttételével meg kellett volna említeni, hogy a dolog nagyon sürög s akarjuk binni, hogy ez esetben hamarabb végezze volna dolgát az államépítészeti hivatal.

Tény az, hogy a rendes hivatalos eljárás szerint a dolog nem ment lassabban, mint más akták elintézése, de az is igaz, hogy jóval gyorsabban mehetett volna, mert olyan akadályok nem merültek fel, amelyeknek legyőzése másfél hónapot vett volna igénybe. Ha Muraszombatan komolyan akarták a tanfeljesztést, miért nem szerelték fel jól a kérvényt. És ha a tanfelügyelőseg nem volt ellene a dolognak, akkor miért nem csinálta gyorsabban a dolgát.

Az ügy be van fejezve. A rekriminalás immar céltalan munka. Csak az egy bizonyos, hogy az iskola az idén is tulzsfult s hogy a tanerők elégtelnek.

Az alsó fokú ipariszkola visszafeljesztése. Az iparos tanoncok oktatása igen fontos közérdek volt mindig, de különösen az ma, mikor a magyar ipar fejlesztése a legfőbb jelszó. Nalunk is van alsófokú ipariszkola, s az oda járó tanoncok oktatását három tanító végezte, tekintve, hogy évenként 70—100 iparos tanonc látogatója az iskolát. Az ezen iskolára felügyelő bizottság most abban a véleményben van, hogy két tanerő is elégséges, s a harmadik állást megszüntetni kívánja, ily értelemi előterjesztést téve felettes hatóságának, a képviselőtestületnek. A visszafeljesztés indokait azt hozza fel a bizottság, hogy az idén csak 53 tanuló van, s a t a k a r e k o s s a g b o l a j a r l a j a z t. állítóg azert, mert a közönség ezen aljáról 520 kor. a Bátor és Nemeze fele garzálkódás folytán eliskáld.

Teljesen elhibáztunk tartjuk ezt a visszafeljesztési törekvést, s reméljük, hogy a képviselőtestület nem is fog ebbe belemenni. Az iparosnak feltétlenül szüksége van ma már arra, hogy a kellő intelligenciával bírjon és concuális tudjon szomszédaink képzett iparosaival. Nagyon téved, aki azt hiszi, hogy az iparosnak csak írni és olvasni kell tudni! Ha már oly szerencsétlenek a mi viszonyaink, hogy az elemi iskola végzetel adjuk fiainkat iparosnak, akkor legalább ne zárjuk el a módját annak, hogy mint tanoncok képezhessék magukat. Nem vissza, hanem tovább fejleszteni kell az ipariszkolát.

A takarékosági szempont sem mérvadó, mert a közseg egy garast sem takarít meg azzal, hogy visszafeljeszt, viszont egy félrel sem fizetne többet, ha még több tanítót alkalmazna. Az adózók ugyanis feltétlenül fizetnek 2% ipariszkolai adót. Ezt fizetik akár 2, akár három tanító működik is, mert ami a 2%-ból ki nem kerül, azt az állam fizeti hozzá.

Másrészt az se téveszse meg a képviselőket, hogy most csak 53 tanuló irratkozott be, mert ez mindig így volt. Évközben szaporodik fel a létszám. Már most is 16 tanonev van nyilván tartva, kiknek még be kell irratkozni, s 15—20 évközben is sokott mindig jelentkezi, 20 év óta 70-nél kevesebb tanonev sohasé volt.

Kühár István a törvényszék előtt.

Járásunk egyik leghírhedtebb alakja fölött ült törvényszék kezen és szerdán a szombathelyi törvényszék büntető tanácsa. Kühár István, volt hamisfői koresmáros, jelenleg szombathelyi facér pincesz állott bírái előtt, feleségevel Dervarits Máriával együtt, váltóhamisítás és hamis tanúzásra való rábírást büntette miatt.

Kühár István nagytulj szédelő, a legveszedelmesebb szellemosok fajtájából való, kiből mérhetően gonoszsg párosult anyafirt fúrfangdal. Pár év előtt telepedett meg Halmsfont és koresmárt nyitott Dervarits Iván házában. A vendégléleg jóvelmet hozott, de Kühár költséges passiói nem tudta megse fedezni, adósságokba keveredvén, váltókkal segített magát. Tetehos rokonait, Siftár Miklóst, Temlin Ivánt, Siftár Istvánt és másokat kezességre kért fel, azt mondván, hogy azért akar váltóra pénz felvenni, mert ingatlanait tisztán akarja hagyni, hogy a megterhelt bírtok házásságának ne legyen akadály. A kezések hítek is Kühár szavaának és airtak. Ily módon mintegy 4000 korona váltóadósságát csinált. Mikor már ezeket a pénzeket felszedgette, kivette ingatlanainak hiteles kvé másolatát s elvitte Szt-Gothárdra, s ott jelzáloggal terhelte meg a bírtokot.

Kamat fizetésről persze szó sem volt, minék az lett a következménye, hogy Kühár rendre perelték. Ekkor a nevezetes gettemen kezdte ingatlanait, a házat és mellegepületeit elbontogatni, s azok anyagát, mint ingóságot eladogatta, ugy hogy mire a jelzálogos hitelező árvereztetett, a nagy házból nem maradt más, csak egy szoba és egy nyegredsz tető. Tavasz levén, a földék természet zöden adogatta el. A befolyt pénz pedig elszórt, anélkül, hogy a hitelezők kielégítésére fordított volna. Ezen közben azonban egyre folytatta szédőseleit. Borkereskedőtől és termelőktől nagy összegű hiteleket tudott magának kicsikarni.

Legutóbbi mesternöve azonban nyakát szegte. Hamisított egy 1600 koronas váltót, nagybirta Siftár Miklós nevére s azt feleségével pereltette. Mikor a hitelezők szorongattak, mindig erre a kövelelésre hivatkozott és sikerült is neki egyfeket másikat engedekenyésre bírni. Mikor Siftár Miklós a váltó keresetét megkapta, csak elhárult rajta és természetes, hogy védekezett kijelentvén, hogy váltót elfogadói minőségben soha alá nem írt.

A váltóper tartama alatt — amidőn Kühár már bejelentette tanuit, kik megeskütek volna arra, hogy Siftár írta alá a váltót — lehalt a lepel Kühár István bűnös manipulációiról.

Az ellene tett feljelentés folytán azután a csendőrség nagy nyomozást indított Halmsfont. Összefogdosnak egy csomó sötét alakot s három napig tartott a kihallgatás. Erelyes nyomozás során kisélt, hogy Kühár a peresített váltót ablakon keresztül hamisította, igen sikerület utanozván Siftár nevet. Kühár maga is töredelmes vallomást tett, mert a bizonyítottok annyira összerakták felette, hogy nem tudott egyebet tenni. Sok mindent kiüért akkor. A beavatottak kivallottak, hogy Kühár kiket és mennyire bérelt fel tanuskodásra, hogy megállapodtak a köveleles alapját képező mesében, mely szerint az öreg Siftárnak szerelmi viszonya lett volna Kühárral s mert Kühár tetten érte öket, halgatásba fejében kapta az 1600 kor. váltót. Tapasztalt barátaik azonban lebeszeltek éről, hanem e helyett azt találtak ki, hogy az asszony hozományt adta át Siftárnak megörzés végett, s ez azért adta a váltót.

A vizsgálóbíró előtt is töredelmes vallomást tett Kühár, valamint felesége is, de a fötergyezés már a legkonkukabb tagadott. A leggravasabb módon igyekezett kibújni a vad alól, de a tanúk kegyetlenül rá vallottak. Gorcsán István szem és fultanója volt a hamisításnak, az öreg Siftár pedig könnybe labadt szemekkel esküdött meg, hogy soha a váltót alá nem írta.

A törvényszék szerdán reggel hirdette ki az ítéletet, mely szerint Kühár Istvánt 1 rendbeli magán okirat hamisítás és 3 rendbeli hamis tanúzásra való rábírást büntetésben mondotta ki bűnösnek, ezért 2 évi és 2 havi fogházra és 120 kor. pénz büntetésre ítélte, míg Kühár Istvánt 1 rendbeli hamis tanúzásra való rábírást büntetésben találta bűnösnek és ezért 8 havi börtönrre ítélte. Kühár büntetésbe 6 havi vizsgalati fogságot beszámított a törvényszék.

Kühárék természetesen ártatlanságuk hangoztatása mellett felebeztek az ítélet ellen, s így a bűnper most a győri kir. ítélőtábla elé kerül.

HIREK.

— Gróf Szápáry László v. h. t. t. a napokban látogatást tett *Herbst Gézánál*, Vasvármegye alispánjánál, amidőn is igen élelmes érdeklődést mutatott a vármegyei dolgok iránt, megígérte az alispánnak, hogy ezenül tevékenyebben fog a vármegyei közéletben részt venni s amennyire csak lehet, a közgyűléseken is meg fog jelenni. Ez alkalommal szóba hozta öngyémeltősága a motoros közlekedés ügyét s helyesnek találta a lapunk más helyén is propagált eszmét, hogy a vármegye által a kormányhoz menesztlendő küldöttségben a muraszombati járás is vegyen részt, sőt kijelentette, hogy ő is csatlakozni fog a küldöttséghez. Örömmel regisztráljuk e hirt, annál is inkább, mert a vármegye intéző körei is határozott nyereségnek tartják a közügyre nézve, ha a gróf ur nagy tudását, szelenségteljes tapasztalatait ezenül fokozottabban mérve kívánja a vármegye javára értékesíteni.

— **Főuri bérmlás Bellatinzon.** Gr. *Zichy Agostnak*, a bellatinzi uradalom tulajdonosának leánya, *Zichy Anastasia* grófnő a mai napon veszi fel a bérmlás szentséget Bellatinzon a kegyuri templomban, melyet ez alkalomra délszaki növényekkel szépen feldíszítettek. A szertartást dr. *István Vilmos* szombathelyi megyei püspök végzi. A bérmaanyai tisztelet *Festeti Mária* grófnő, dicsőült Erzsébet királyné volt palotahölgye fogja teljesíteni.

— **Dr. Skrílez Mihály névnapja.** Péntek este Szt. Mihály napjának előestéjén a járás egyik legnépszerűbb alakja, dr. Skrílez Mihály orvos tartotta névünnepeit. Összintén és meleg szívről ünnepelték barátai és tisztelői a derek orvost, ki népszerű túl e járás határain is, mert mindenütt ismerik alacsony, veszedelmes gömbölyű természetű, kerekded jószág arcúzt és mindig mosolygó szeműit. Kézenyösen ünnepelet őt a Muraszombati dal- és zenegyűlésűt, amelynek ő az erdeműs elnöke. Ősi dalár szokás szerint dallal köszöntötte a dalardó ügybuzgó elnöket. Este 7 órakor Csizsár János karmester vezetése alatt megjelentek daláraink az ünnepelet lakásán és szépen betanult, kifogástalanul előadott énekszámokkal üdvözölték. Az első darab után dr. Czirák János az egyesület alelnökű köszöntötte az ünnepelet, mire ez meghatóan válaszolt és megköszöntötte az egyesület meglepetés számba menő figyelmességét. A serenád után barátságos poharazásra jöttek össze daláraink a Dobrai teremben, amelynek során dr. Vratarits Iván a legény asztal társaság nevében föndöletes szavakban köszöntötte fel névnapos barátját, azt kívánva neki, hogy mához egy évre feleségűt egyűtt ünnepeletje a névnapot. A társaság a legvidámabb hangulatban a késő éjjeli óráig együtt mulatott és éltette szeretetűt elnöket.

— **A közvilágítás ügye.** Örömmel jeleníthetjük, hogy a városi képviselőtestületnek a világítás tárgyában hozott határozata nyomán kell telkesedés nem volt szalmaláng. A bizottság, melynek élén dr. *Geiger Vilmos* járásorvos áll, nagy buzgalommal látott a munkához és már temérdek ajánlatot szerzett be különféle világítási vállalatoktól. A bizottság legközelebb értékeletet tart, amelyen ismertetni fogja eddigi működését.

— **A vasuti átjáró út.** Városunk közelétek egy szellemességű ismert tagja azt a kijelentést tette, hogy a vasutal, mint a forradalom. Kérrel jár, mert ember vérbé kerül. De sok hasznos lát. Teljesen acceptáljuk a mondas helyesbűt. Van is rá bizonyítékunk. Mi most meg csak a kerület tartunk. A vasuti gőtés a Lendva hídján túl szűfűt a Martonhely felé vezető törvényhatósági utat, Muraszombati legfontosabb és leg- legfontosabb közlekedési vonalat. A töltés jó magis lévén, az országutat is chhez kellett idobolítani. A vállalat kötelességéhez képest hatalmas

utat épített a töltésen keresztül, de szerintünk kissé kesőn. Meg pedig azért kesőn, mert őcs felé nehezebben tömődik és keményőbb a földtöltés a sok eső miatt, aminek az a következménye, hogy az utas puha marad s rajta a közlekedés, plane teherről, éppenséggel lehetetlen. Így van ez a mi új utunkkal is. Kerekagyi lemerülnek a szekerrek a puha földre, akárhany megsűlyed s akkor fénapig tart, míg a forgalmi akadályt kepező megrekűt járművet helyéből elmozdítani lehet. Ádigg természetesen a többi szerű és kocsi vár türelmesen, de legfőbbesűr türelmetlenül és szűdja a vasutat. Azt hisszük, hogy a közönség joggal várhatja el a vasuti építési vállalatot, hogy ezt a fontos utat minél előbb jó karba helyezi.

— **Szerzekű meg a körmendi polgári iskolát.** Azt olvastuk nem régen a Körmenden megjelenő Rabavidékben, hogy Körmend nagy község közönsége mozgalmat indított az iránt, hogy polgári iskolája helyett főreálisiskolát kapjon. Kérlelnek az, hogy a polgári iskolát helyezze el a miniszter másöshová s adjon nekik helyette főreálisiskolát. Mozgalmukba belevontak országgyűlési képviselőjüket, dr. Beck Gyulát is, aki készséggel jelentette ki, hogy rendelkezésre áll a körmendieknek. Meg is jelent az e tárgyban tartott értekezleten s legerélyesebb közbenjárását ígerte meg. Ez a dolog bennünket, muraszombatiakat kell hogy föltette érdekeljen. Nekünk semmiféle közepiskolai jellegű tanintézetünk nincsen, pedig egy nagy vidék középpontjában vagyunk. Ki tudja nem-e sikerűl Körmendnek a terve vett főreálisiskola s akkor teyleg lehetne kitáratunk, hogy a körmendi polgári iskolát Muraszombathá helyezzék át! Azt hisszük, a dolog megérdemű, hogy azok, akiket illet, kissé gondolkodjanak fellette.

— **Olajos Jókát.** Olajos Sándor polgár-társunk derek fiat, ki jelenleg Felső-Lövön a gym. VIII. osztályt végzi, az önépizőköri bíraló-bizottság elnökevé nevezte ki a kör ügyeit vezető tanár.

— **A szőlőki automobil szerencsetlenség.** Lapunk egy korábbi számban hírt adtunk már arról a szerencsetlenségűről, mely Bejúk József alszőlőki lakost érte. Bejúk József szekerével július 31-én a delutáni órákban az Alsó és Felső-Szőlők közötti úton szekerével haladt, amidőn állítólag egy szembe jövű automobil oly szerencsetlenül üttötte el, hogy ennek következtében szenvedett csonttörés és agyrongosulás augusztus hó 3-án halálát okozta. A kir. ügyészeű Bejúk József és 12 éves kis fia terhelő vallomása alapján Grosz János. Szápáry László gróf safförje ellen, ki történetesen a kritikus nap delután járt Mühlbacker János erdész társaságban, a szőlőki úton automobil halál, gondolanságű okozott emberölés vétsége miatt a bünvádoló eljárás megindította.

A körülmények azonban már kezdetűl fogva a gepész ártatlanságű, mellett szóltak. Maga utitárs Mühlbacker mit se tud az elgázolásról. A hely is, ahol a szerencsetlenség történt, oly hegyes, domboos, hogy eleve kizárja, hogy ott a minimális gyorsaságű jobban lehetne haladni. Leacolat a vadat az is, hogy Bejúk József serűléseit orrán és homlokán kapta, bolott Szápáry László gróf automobiljának első része alig 1 meter magassága, tehát sehogyse érhetette el Bejúk József arcát. A szombathelyi kir. törvényszék vádatáncsa tegnap tárgyalta azon kifogásokat, melyet Grosz János adott be a vádirat ellen. A kifogások tárgyalására dr. Vratarits Iván ügyűd automobilon Szombathelyre utazott. A vádatáncsa a vad és a vedelem meghallgatása után Grosz János ellen a bünvádoló eljárást besűntette.

— **A muraszombati főbíró igen nagy ur.** Általános és szomorú tapasztalat, hogy pár év óta a közbizatosok tekintete a nép előtt veszedelmes mérvben megcsappant. Elfajult viszonokok, mérges igaztások, tekintélytelen tanok elhíntése teremtette meg ezt. De ıgy látszik, mégsem olyan nagy a baj, mint hinnők, legalább erre enged következtetni az alábbi kis eset. Alázatos hajlogásű közepette lépett be egy hegybűli atyafi a szőlőbíróságűhoz. Sarga zsebkendőjűből irást húzott elő s átnyújtotta azt a szőlőbírónak, kérvényének kedvező és sűrgűs elintézetet kéri. A szőlőbírő megneűzi a stempilis irast s látja, hogy abban az atyafi vasuti balesetűgűrű folyomodik az épűlő vasúthoz. A szőlőbírő mosolyogva

adja vissza a kérvényűt és felvilágosítja, hogy az instancia nem hozza tartozik, mert nem ő nevezte ki a vasuti balesetűt. A bácsi elképpűs s hűteletlenű rizza a fejűt. „Nem lehet az kérem — mondja busan — a tekintetes urűl függ az, hogy én lehetek-e baleset vagy sem, mert a muraszombati főbíró igen nagy ur.“

— **Végzetes szerencsetlenség.** Szegény kis Peesies Hermina. Tizenöt éves boló leánya volt. Fiatál, jökedű, elerős leánya. Egész élet esendebben, boldogságban telt el, kijutott neki mind-abból a sok örömből, amit a falusi élet szep magánya csak nyújthat. Egyetlen leánya volt Peesies Károly gazdúrannak, egyetlen búskésege. Tegnap meg ott jatszott boló társaival a sűrű homokban. Ott lubickolt a kis patakban, pujaán trefás kedvelűt neveltűt s ma kiállhat az ut sarkára, hogy kitarja megsűzött tenyerűt a jöszűvű embereknek, elmelet koldulni, mint az a sok nyomorult esonak. Peesies Hermina, Peesies Károly bűrköci jömodó gazdaember egyetlen leánya volt. Kenden deléűttűt edesanyja tejet küldött vele Vogrinnes Istvánhoz. A gyermek elvítte a tejet s hazefelű indult, mikor az udvaron éppen munkában levűt csöplögűen dolgozó Vogrinnes István felszűltozta, hogy jöjűn ő is fel a gepre, segítsen dolgozni. A kis leány leűl szabadkozott, majd engedett a hívű szónak s felment a veszedelmes csöplögűre s buzgón rakta a kevéket a gepbe. Egyszer csak a gepen dolgozó Janicsák Lajos bűrköci leány, ki most telt meg Amerikából, a kis leányval inselkedni kezdett s jű kedvére éppen derekát akarta atfogni, mikor a kis Peesies Hermina, hogy a Don Juan ötölési elű kiterjen, elre akart lépni s lepteben oly szerencsetlenül bukott el, hogy balkeze a gep dobja közzé keveredett, mely azt teljesen szűzta, úgy hogy a gyorsan segélyre sietű dr. Skrílez Mihály kórovvos sem tudott más segítséget, minthogy a kis leány balkarját amputálni kellett. A szerencsetlenül járt kis lányt most a muraszombati: közkörhazban apolják. S mire felgyűyűl, — ha ugyan felgyűyűl — kiállhat nyomokor kezével az utca szelere, mint a többi koldus, nyomorok. A szerencsetlenségű okozói, Vogrinnes István és Janicsák Lajos bűrköci lakosok ellen megindították a bünyűgi eljárást.

— **Két elgázolás.** Bűttánydon az elmult heten két szerencsetlen kimenetűl elgázolás történt. Csűtűrtökűn Kövəri István kölest szállított fogatával. A községben a lovak megbokrosotak és vad futásnak eredtek. Kövəri a szeker alú került és súlyos serűléseket szenvedett, hogy felgyűyűl-sához kevés a remény. Tegnap pedig Sostarecz Iván hafmosfű gazda járt Bűttánydon. Az ő lovai is elfutottak, s a szeker alú kerülve 2 bordájú elűrtűt, fejűt meg három helyen ütűtte be a lo patkó. Sostarecz serűlései súlyosak, de nem veszedelmesek.

Közgazdaság.

A löheresek kezelése. A löhereseket a vednövény lekerűtűt után kezelésű kell igen sok esetben reszosteni, ha azt akarjuk, hogy azok megfelelő terméseredményűt szolgáltassanak. A löhereseket tehát a vednövény lekerűtűt után vizsgáljuk meg, hogy azok milyen állapotban vannak. Igen sok esetben azt tapasztalhatjuk, hogy azok foltoosak. Ezen foltook el kell tüntetni, meg pedig oly módon, hogy a mint az idűjárás megengedi t. i. az első kiado esű után, azokat a foltookat bevetjük. A bevetés előtt természetesen fellazítjuk a talajt. A mag elvetése után kívánatos a területet lehengerenni. A löheresek ez időben való kezelése felűltragázásbol is állhat, mely cezra műtrágyát, vagy trágyalű öntözést használhatunk. A műtrágyák közül a chilisalétrómial való felűltragázás eredményű vezet, mert jó hatással van különösen a gyenge, de különben jól bonűtt löherésre. A felűltragázást késűn alkalmazni nem tanácsos, mert ebben az esetben a löheres túl buja fejlődésűre megy át a telbe, a minok következményűe lesz a kipálás. A löherést öszel kaszálni, vagy legeltetni szokták. A löherés egész fejlődésűre kihátalás van az, hogy helyesen és megfelelő időben veezzűk-e ezt. Ha a löherés erűs fejlődűsű, akkor kaszálni okvetlenül kell. Késűn kaszálni azonban nem tanácsos, mert akkor a fagyos idűk beállítűt kellően megerűsűdű nem tud. A löheresek legeltetésűnel igen óvatosan kell bűnni. A löhereseket szarvasmarhával tanácsos legeltetni egyedűl, a legeltetésűn ügyeljűk irast, hogy erűsen le ne legelje az állat, mert a kopaszra legelt herűs nem tud elégűt kisarjadzaai.

Apró hirdetések.

Moson Drill, 11 soros vetőgép, részletfizetésre eladó jutányos áron a gazdaköri irodában.

Bármely mennyiségű kezzel szedett eltartható almát, körtét, cseleg szilvát keresnek megvételre, az eladni szándékozók jelentkezhetnek a gazdaköri titkári hivatalban.

Könyvtár órák. A muraszombati gazdakör könyvtára nyitva van hetenként csütörtökön d. e. 11—12 óráig a titkári hivatalban. — A Dunántúli Közművelődési Egyesület könyvtára pedig vasnaponként 10—11 óráig áll a közönség rendelkezésére az állami óvodában.

Elsőrendű „Rézgálic“ kapható igen olcsó áron a gazdakör megbízottjánál, Kardos József muraszombati kereskedő urnál.

A muraszombati járási gazdakör műtrágya, raktárt tart Kardos József urnál Muraszombatban hol a csehországi Thomas-salak métermázsáját 8 korona 30 fillérért, 16%-os német salak 1 mm. 7 korona 50 fillérért adja, a szuperfoszfátot 50 kilogrammos zsákokban 4 korona 50 filléren; a töttereszuri raktáron a csehországi Thomas-salak ára szintén 8 korona 40 fillér; Vashidreg-kuton pedig a szuperfoszfát 50 kilogrammos zsákokban 4 kor. 25 fillér.

**A PESTI NAPLÓ
új karácsonyi ajándéka.**

A Pesti napló karácsonyi albumainak sorozata a magyar genius javakincsének gyűjteménye. Valamennyi eseményszamba ment a magyar könyvtárban. Náluk szebb, előkelőbb, értékesebb díszmunkák nem igen jelentek meg. S a Pesti Napló az ő albumait ajándékolja az előfizetőinek.

A Pesti Napló idei ajándéka, az 1906. évi karácsonyi albuma meg fog felelni a Pesti Napló díszmunkái hagyományainak, meg fog felelni nekik abban is, hogy kiállításra méltó legyen felül fogja múlni a megelőző évi kiadványokat. Minden kötetje különb volt az előzőnél, pedig azok az előző kötetek is egytől-egyig remek díszművek voltak. A Pesti Napló ideai ajándékkönyve a

Rákóczi Album

lesz. Nagyszabású festmények, elsőrangú illusztrációk, kiváló mesterek alkotása díszlik majd e művet. S a műlapokon kívül a sokszorosított művészet egész sor több színnyomású képen fog remekelni. E díszes tartalomhoz méltó lesz a keret.

Ezt az új páratlan dísz ajándékot megkapja karácsonyra a Pesti Napló állandó előfizetőin kívül

minden új előfizető is,

aki mostantól kezdve egy évre megskatizás nélkül a Pesti Napló-ra előfizet, illetve, aki karácsonyig legalább egy felvételt befizetett és egy további felvételt előfizetésre magát kötelezi.

PESTI NAPLÓ kiadóhivatala, Budapest,
Andrássy-ut 27.

Előfizetési ár: 1 évre 28 kor., félévre 14 korona, negyedévre 7 kor., egy óra 2 kor. 40 fillér. — Mutatványzámat szívesen küldünk.

Rákóczy-levélapir.**Rákóczy-Emlék!****Rákóczy-Emlék!**

A legalkalmasabb és legszebb ajándék minden alkalomra. Egy nagy doboz (50 finom levélapir, 50 birték) ára — a nagy fejedelem arcképével —

2 korona.

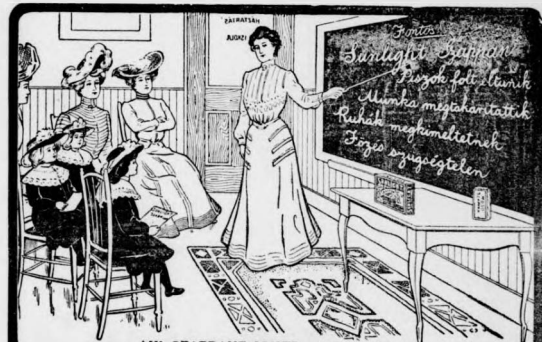
Kapható:

Balkányi Ernő papirkereskedésében Muraszombat.

Thomassalak 16⁰/₁₀ Ascher B. és Fia cégnél Muraszombatban kapható.
100 kilónként K 7.50

Ugyanott a legjutányosabb áron mindenféle gazdasági cikkek, u. m.: vízmentes ponyvák, kazal ponyvák, kumettartók, gabona zsákok, gépolaj, marhasó stbi stbi beszerezhetők.

A jelen időnyre szükséges kitűnő minőségű
HÓLYAGPAPIROK
juttányos áron kaphatók **Balkányi Ernő**
papirkereskedésében Muraszombat.

AKI SZAPPANT ISMER, AZ ISMERI A

Sunlight Szappant

Is. Használja a SUNLIGHT-SZAPPANT úgy, ahogy akarja. Használja tetszése szerint és hasonlítsa össze más szappanokkal. A SUNLIGHT-SZAPPANT előnye minden háztartásban hamarosan szembe fog tűnni.

Egyedüli elárúsító **ASCHER B. és FIA** Muraszombat és Bellatincez.

Tankönyvek Írószerek és füzetek,
táskák, rajzeszközök
festőszerek, az összes iskolai nyomtatványok
BALKÁNYI ERNŐ könyv-, írószer- és papirkereskedésében
Muraszombatban jutányos áron kaphatók.